

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

TESTUL 1

Subiectul I

(42 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Era pe după sărbătorile de iarnă și frigul începea să se înmoaie; omătul însă era gros pretutindeni și drumurile de sanie luceau ca oglinda. Alexa, vizitiul bunicului, s-a învălit bine într-o blăniță, a umplut săniuța cu paie, a înhămat pe Sura cea bătrână, s-a cuibărit lângă mine și-am pornit pe-o vreme cu soare. Frig era numai cât trebuia ca să nu se dezghețe zăpezile; înghițeam aerul curat c-o plăcere nespusă; simțeam cum îmi bate sângele în obraji.

Tot drumul ne întâlnirăm cu oameni care fugeau în săniile lor pe calea sticloasă. Pădurile se arătau goale și cafenii, munții albaștri. Atâta amintire mi-a rămas – și-o lumină argintie, nesfârșită și dulce. Îmi era cald în blănița mea; eram în cel dintâi ceas fericit de care-mi pot aduce aminte. Alexa mă privea din când în când cu ochiul lui verziu, apoi îndemna pe Sura, și câteodată încerca un fel de cântec pe care niciodată nu-l isprăvea. Îl mormăia și-l întrerupea la mijloc:

*Într-o grădină,
Subt o tulpină,
Creștea o floare...*

Când am ajuns la Mestecănei, asfințea soarele; și pe munți, până-n naltul cerului, pâclele și nourii înălțau o blondă lumină trandafirie. Am cunoscut îndată satul pe coasta lină, cu mestecenii înșirați ca o zăbrea pe culme, neclintiți în rumeneala apusului.

(Mihail Sadoveanu, **La Mestecănei**)

A. Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *să se înmoaie*, *sticloasă*, *neclintiți*. **6 puncte**
2. Explică rolul cratimei în structura: *până-n*. **6 puncte**
3. Selectează din text o comparație și un epitet. **6 puncte**
4. Transcrie o secvență care conține o imagine vizuală și o secvență care conține o imagine auditivă. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30–50 de cuvinte (3–5 rânduri), semnificația următorului fragment: *Pădurile se arătau goale și cafenii, munții albaștri. Atâta amintire mi-a rămas – și-o lumină argintie, nesfârșită și dulce.* **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 150–300 de cuvinte (15–30 de rânduri) în care să argumentezi că textul de mai sus este o descriere literară. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să evidențiezi două caracteristici ale descrierii;
- să illustrezi caracteristicile menționate cu exemple din text;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecți limitele de spațiu indicate.

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Perioada denumită în general «Era Glaciară» este, de fapt, doar ultima dintr-o serie de ere glaciare care au avut loc în unele perioade din istoria Pământului. Cea mai recentă Eră Glaciară, cunoscută de oamenii de știință ca Era Glaciară Cuaternară, a început în urmă cu aproximativ 1,7 milioane de ani. Temperaturile globale au scăzut semnificativ și s-au format straturi enorme de gheață peste tot în zonele înalte din America de Nord și Europa. De acolo, gheața s-a răspândit peste o mare parte din emisfera nordică.

Jumătatea nordică a Americii de Nord și aproximativ un sfert din Eurasia au fost extrem de afectate de gheață. Se crede că straturile de gheață au avansat cu o viteză de aproximativ 100 metri pe an. Deși există mai puțin uscat în emisfera sudică, unele părți din acesta au fost afectate într-un mod asemănător, în special Anzii din America de Sud, Alpii din Noua Zeelandă și Tasmania.

Când Era Glaciară s-a încheiat, topirea a provocat creșterea nivelului mărilor cu 100–140 m. Și acest aspect a fost evidențiat cu ajutorul principiilor geologice – de exemplu, diferite terase erodate de valuri și stânci marine se află acum la adâncimi de 100–140 m sub nivelul mării, dar, pentru ca aceste formațiuni să apară, ele trebuie să se fi aflat în trecut pe uscat.

(Erele glaciare, în revista Povestea Pământului)

A. Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:

- cum se numește cea mai recentă eră glaciară;
- cu cât a crescut nivelul mărilor după topirea ghețurilor; **4 puncte**

2. Scrie titlul articolului din care este extras fragmentul și denumirea publicației în care a apărut. **4 puncte**

3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *Deși există mai puțin uscat în emisfera sudică, unele părți din acesta au fost afectate într-un mod asemănător.* **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența:
Temperaturile globale au scăzut semnificativ și s-au format straturi enorme de gheață peste tot în zonele înalte din America de Nord și Europa.

4 puncte

5. Transcrie ultima propoziție subordonată din text și precizează felul ei.

4 puncte

6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată atributivă introdusă prin adverbul relativ *unde*.

4 puncte

B. Redactează o scurtă narațiune de 80–150 de cuvinte (10–15 rânduri), în care să prezinți o întâmplare din timpul vacanței de iarnă. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- să precizezi două elemente ale cadrului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti limitele de spațiu indicate.

Notă! Respectarea ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi **12 puncte** pentru **redactarea întregii lucrări** (unitatea compoziției – 1p.; coerența textului – 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2p.; ortografia – 3p.; punctuația – 2p.; așezarea corectă în pagină și lizibilitatea – 2p.).

TESTUL 2

Subiectul I

(42 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Tocmai la miezul nopții, când ziua și noaptea steteră o clipită obosite în luptă, Stan simți c-aude o zare de ceva nemaipomenit. Era cum nu se poate spune. Grozav adecă, ca și când vine un zmeu. Era anume cum că el arunca bolovanii în copaci și așa își făcea cale prin codrii bătrâni. Lucru de care chiar și lui Stan îi veni gândul să cate calea cea mai scurtă și să nu-și mai facă treabă cu zmeii. Ei! dar acasă copiii erau flămânzi!

– Stăi! strigă Stan când văzu pe zmeu aproape de turmă, și apoi strigă ca și când cine știe cine ar fi el.

– Hm! zise zmeul. Dar de unde ai răsărit tu de strigi așa asupră-mi?

– Eu sunt Stan Bolovan, care noaptea mănânc stâncile și ziua pasc copacii din codru și, dacă te atingi de turmă, îți tai cruce-n spinare și te scald în apă sfințită.

Când zmeul auzi așa vorbe, se opri și el în cale văzând cum că și-a dat de om.

– Dar mai înainte trebuie să te măsoari cu mine! răspunse el cam cu o jumătate de gură.

– Eu cu tine? zise Stan. Grijește de vorba pe care ai scăpat-o. Suflarea mea e mai puternică decât opintirea ta. Scoase după aceea o bucată de caș din traistă și o arătă zmeului: *Vezi tu peatra asta?* grăi el. Ia și tu una de colea de pe marginea râului, apoi ne măsurăm puterile.

Zmeul luă o peatră de lângă râu.

– Poți tu scoate zăr din peatra aceea? întrebă Stan.

Zmeul strânse peatra în pumn, încât ea se sfărâmă în praf. Dar zăr nu stoarse din ea.

– Asta nu se poate! zise el necăjit.

– Eu am să-ți arăt că se poate, grăi Stan, apoi strânse cașul în mână, încât zerul curgea printre degete.

(Ioan Slavici, Stan Bolovan)

A. Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor:
ai răsărit, opintirea, necăjit. **6 puncte**
2. Explică rolul semnului exclamării după cuvântul *Ei!* **6 puncte**
3. Identifică în text o personificare și un epitet. **6 puncte**
4. Precizează modurile de expunere din text. **6 puncte**
5. Explică, în 3–5 rânduri, semnificația fragmentului: *Scoase după aceea o bucată de caș din traistă și o arătă zmeului: Vezi tu peatra asta? grăi el. Ia și tu una de colea de pe marginea râului, apoi ne măsurăm puterile.* **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 150–300 de cuvinte (15–30 de rânduri) în care să argumentezi că textul de mai sus aparține unui basm. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să evidențiezi două caracteristici ale basmului prezente în fragmentul dat;
- să ilustrezi caracteristicile menționate cu exemple din text;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti limitele de spațiu indicate.

Subiectul al II-lea **(36 de puncte)**

Citește cu atenție textul următor:

Măslinul este cunoscut ca arbore sacru al grecilor, dar autoritatea lui se întinde asupra întregului bazin mediteranean; mai mult, ca simbol al păcii și al liniștii el este recunoscut și în spațiul asiatic.

Universal acceptată este semnificația sa de arbore al păcii, al împăcării, al victoriei. Pentru indieni este copacul ce recheamă liniștea asupra naturii și a oamenilor și împiedică tulburarea în vreun fel a existenței. El avea puterea să întoarcă în matcă apele

furioase, să oprească frământarea pământului. Ramuri de măslin se aduceau cuplurilor certate și sub măslin se potolea furia ucigașă a oamenilor.

Grecii au consacrat măslinul zeiței Atena, care îmbina înțelepciunea cu tactica războinică, astfel încât arborele era simbol al păcii și al victoriilor în luptă. Se pare că, alături de laur, ramurile de măslin încoronau frunțile celor care obțineau gloria în războaie.

În general simbol al păcii, măslinul lovit de fulger devenea pentru preoții auguri ai grecilor semnul sensibil al începerii unui conflict armat. Măslinul era disputat – oarecum amical – între mai mulți zei ai grecilor, fiind asociat Atenei (cea care l-a și creat) și nu mai puțin reprezentativ pentru Demetra și Apollo. Legătura dintre zeița hranei și măslin dovedește că acest arbore putea să semnifice și o întruchipare a abundenței (întrucât atât uleiul, cât și fructele serveau la prepararea diferitor produse culinare). Pe de altă parte, alăturarea de zeul Apollo îi adaugă încă o valență, devenind astfel copacul simbol al luminii, frumuseții, puterilor vindecătoare.

(Simbolismul măslinului, <http://www.pomi.simbol.ro>)

A. Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - care este semnificația universală acceptată a măslinului;
 - care este numele zeiței care a creat măslinul;**4 puncte**
2. Precizează unde a apărut articolul de mai sus. **4 puncte**
3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *Pentru indieni este copacul ce recheamă liniștea asupra naturii și a oamenilor și împiedică tulburarea în vreun fel a existenței.* **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *În general simbol al păcii, măslinul lovit de fulger devenea pentru preoții auguri ai grecilor semnul sensibil al începerii unui conflict armat.* **4 puncte**
5. Numește felul propozițiilor subordonate din fraza: *Se pare că, alături de laur, ramurile de măslin încoronau frunțile celor care obțineau gloria în războaie.* **4 puncte**
6. Precizează ce tip de raport se stabilește între propozițiile subordonate din următoarea frază: *El avea puterea să întorcă în matcă apele furioase, să oprească frământarea pământului.* **4 puncte**

B. Redactează o compunere descriptivă de 80–150 de cuvinte (10–15 rânduri), în care să înfățișezi un peisaj în timpul unei furtuni (real sau imaginar). **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două caracteristici ale peisajului descris;
- să folosești un limbaj expresiv în descrierea tabloului din natură;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti limitele de spațiu indicate.

Notă! Respectarea ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi **12 puncte** pentru **redactarea întregii lucrări** (unitatea compoziției – 1p.; coerența textului – 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2p.; ortografia – 3p.; punctuația – 2p.; așezarea corectă în pagină și lizibilitatea – 2p.).

TESTUL 3

Subiectul I

(42 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

*De patru zile se-nvârtește,
Prin bărăgane mari ca smoala-n cer plutește;
De patru zile se rotește, se oprește,
În larg potop de ploii se prăbușește;
De patru zile vine-ntruna
Furtuna
Ce trăsnește.*

*Cătându-mă din loc în loc,
C-un uruit universal,
Se-nfig în câmp, în casa-n deal
Săgeți adânci de foc.*

*Se luminează lumea toată
La fulgerul prevestitor:
Pe cine vrea? Pe cine cată?
Nu vreau să mor!*

*În răpăiala colosală
Se prăbușește, zguduind mereu
Pământul greu,
Un trăsnet! Inima e goală
În pieptul meu!*

(Horia Furtună, **Trăsnetul**)

A. Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos:

1. Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor:
se oprește, se luminează, goală.

6 puncte

2. Explică rolul virgulei în structura *se rotește, se oprește*. 6 puncte
3. Identifică în text o metaforă și o comparație. 6 puncte
4. Transcrie un vers ce conține o imagine artistică motorie și un vers ce conține o imagine artistică auditivă. 6 puncte
5. Explică, în 3–5 rânduri, semnificația ultimei strofe. 6 puncte

B. Redactează o compunere de 150–300 de cuvinte (15–30 de rânduri) în care să argumentezi că textul citat este o operă lirică. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să evidențiezi două caracteristici ale genului liric prezente în fragmentul dat;
- să illustrezi caracteristicile menționate cu exemple din text;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti limitele de spațiu indicate.

Subiectul al II-lea

(36 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Zgomotul este cel mai mare dușman al auzului. Pe termen lung, sunetele prea puternice afectează celulele senzoriale care captează și transmit vibrațiile la creier. Această problemă a existat dintotdeauna, însă în ziua de azi a devenit mai gravă. Traficul, mijloacele de transport de toate felurile și multe alte surse de zgomot ne obligă adesea să vorbim cu voce tare pentru a ne face auziți. Toate acestea obosesc urechile și sistemul nervos. Pentru a evalua intensitatea sunetului, se utilizează o unitate de măsură numită decibel (dB). Cel mai slab sunet pe care reușim să-l percepem are 0 dB. Ticăitul ceasului, de exemplu, are 20 dB, o conversație normală are circa 40 dB, un concert rock are 120 dB, iar zgomotul produs de un avion cu reacție la decolare ajunge la 130 dB.

Zgomotul excesiv, prelungit în timp, ne poate afecta serios auzul. Așadar, ca regulă generală, este bine să evităm locurile prea zgomotoase sau, dacă este absolut necesar să le frecventăm, atunci este bine să ne protejăm urechile.

(Zgomotul, dușmanul auzului, în revista **Explorând corpul uman**, nr. 22)

A. Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - unitatea de măsură a intensității sunetului;
 - două modalități de a ne proteja de zgomotul excesiv; 4 puncte
2. Precizează, într-un enunț, titlul articolului și revista unde acesta a apărut. 4 puncte
3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *Așadar, ca regulă generală, este bine să evităm locurile prea zgomotoase*. 4 puncte

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența:
Această problemă a existat dintotdeauna, însă în ziua de azi a devenit mai gravă. **4 puncte**
5. Numește felul următoarei propoziții subordonate din text: *să vorbim cu voce tare pentru a ne face auziți.* **4 puncte**
6. Contrace ultima propoziție subordonată din text. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80–150 de cuvinte (10–15 rânduri), în care să evidențiezi trăsăturile unui coleg/prieten pasionat de jocurile pe calculator. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două trăsături ale colegului/prietenului pasionat de jocurile pe calculator;
- să folosești două imagini artistice diferite în descrierea colegului/prietenului;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti limitele de spațiu indicate.

Notă! Respectarea ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi **12 puncte** pentru **redactarea întregii lucrări** (unitatea compoziției – 1p.; coerența textului – 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2p.; ortografia – 3p.; punctuația – 2p.; așezarea corectă în pagină și lizibilitatea – 2p.).

TESTUL 4

Subiectul I

(42 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

*De la un timp observasem
Că, atunci când nu eram atentă,
Câte-o frunză
Se făcea deodată transparentă,
Iar apoi profitând
De cel mai mic vânt,
Cădea pe pământ.
Și, cum eu eram ocupată
Să vă povestesc vouă
Spuse și nespuse,
Întreaga livadă
A rămas într-o zi sau două fără frunze.
În schimb, la picioarele pomilor
Până sus în vie,*

*Se întindea un covor minunat
De mătase ruginie.
Am întrerupt bineînțeles scrisul
Și-am pornit să-mi inspectez paradisul,
Și, după un control sever făcut,
Am ajuns la o concluzie de necrezut:
Printre frunze de aur și flori ofilite,
Vara era pe sfârșite,
Și, dacă vreți să nu v-ascund nimic,
Venise și toamna un pic. [...]*

(Ana Blandiana, **Sfârșit**)

A. Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor:
observasem, să inspectez, sever. **6 puncte**
2. Explică rolul semnului „două puncte” din text. **6 puncte**
3. Identifică în text o metaforă și un epitet. **6 puncte**
4. Transcrie un vers ce conține o imagine artistică motorie și un vers
ce conține o imagine artistică vizuală. **6 puncte**
5. Explică, în 3–5 rânduri, semnificația ultimelor patru versuri. **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 150–300 de cuvinte (15–30 de rânduri) în care să-ți exprimi opinia cu privire la semnificația titlului operei de la Subiectul I, în relație cu textul. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să ilustrezi relația dintre titlu și conținutul textului citat;
- să evidențiezi două mijloace artistice prin care este susținută ideea sugerată de titlu;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti limitele de spațiu indicate.

Subiectul al II-lea

(36 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Mulți cred că anotimpurile sunt cauzate de faptul că Pământul se depărtează de Soare în timpul anului. Adevărul este că, în fapt, anotimpurile au ca motiv faptul că Pământul este înclinat față de planul creat de mișcarea sa de rotație în jurul Soarelui. Unghiul format de axa nord-sud a Pământului cu perpendiculara pe planul mișcării de revoluție a Pământului este de 23,5 grade. Prin urmare, pentru că Pământul nu-și modifică acest unghi în călătoria lui în sistemul solar, pentru o jumătate de an Polul Nord și emisfera nordică sunt mai apropiate de Soare decât Polul Sud și emisfera sudică; în cealaltă jumătate de an, vine rândul Polului Sud și al emisferei sudice să se situeze mai aproape

de Soare. Luând în calcul diferența totuși mică dintre distanța Polul Sud–Soare și distanța Polul Nord–Soare, trebuie spus că există și un alt motiv pentru care survin diferențele de temperatură atât de mari între iarnă și vară: este vorba de faptul că pe timpul verii (deci pentru emisfera mai apropiată de Soare) razele Soarelui cad mult mai direct pe emisfera mai apropiată decât o fac pentru zona în care este iarnă.

Tot o consecință a faptului că axa nord–sud formează unghiul de 23,5 grade este și faptul că durata în care Soarele încălzește Pământul în intervalul zilnic de 24 de ore este mai mare în emisfera mai apropiată de Soare. Și acest aspect are importanță în stabilirea diferenței de temperatură dintre vară și iarnă.

(De ce avem anotimpuri - www.scientia.ro.html)

A. Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - adevăratul motiv pentru care există anotimpuri;
 - o consecință a formării unui unghi de 23,5 grade al axei nord-sud;**4 puncte**
2. Precizează, într-un enunț, titlul articolului și locul unde a apărut. **4 puncte**
3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *Pământul nu-și modifică acest unghi în călătoria lui în sistemul solar.* **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *razele Soarelui cad mult mai direct pe emisfera mai apropiată decât o fac pentru zona în care este iarnă.* **4 puncte**
5. Transcrie prima propoziție subordonată din text și precizează felul ei. **4 puncte**
6. Construiește o frază formată din două propoziții aflate în raport de coordonare stabilit prin conjuncția adversativă *dar*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80–150 de cuvinte (10–15 rânduri), în care să relatezi o întâmplare (reală sau imaginară) petrecută într-o livadă, toamna, la cules de fructe. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două elemente ale cadrului spațio-temporal;
- să relatezi o întâmplare respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti limitele de spațiu indicate.

Notă! Respectarea ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi **12 puncte** pentru **redactarea întregii lucrări** (unitatea compoziției – 1p.; coerența textului – 2p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2p.; ortografia – 3p.; punctuația – 2p.; așezarea corectă în pagină și lizibilitatea – 2p.).

TESTUL 5

Subiectul I

(42 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

*Visează plopul, nemișcat în soare,
Și umbra din el, neagră, îi curge la picioare.*

*Un melc își taie drumul prin grădină
De-a dreptul, ca un tanc de gelatină,
Amenințând albine și furnici
Cu patru tunuri mici.*

*Un fluture, cu aripi de umbră și mătasă
Stropite-n două locuri cu carmin,
Din zboru-i frânt și plutitor se lasă
Pe vârful unui spin.*

*Și florile se-nalță-ntr-un picior
Să-l poată contempla mai bine,
Cum doarme-n pragul clipei care vine,
Cu aripile desfăcute-n viitor.*

(George Topîrceanu, **Lumina**)

A. Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor:
nemișcat, se-nalță, contempla. **6 puncte**
2. Explică rolul cratimei din secvența: *stropite-n.* **6 puncte**
3. Identifică în text o metaforă și o personificare. **6 puncte**
4. Transcrie un vers ce conține o imagine artistică motorie și un vers ce conține o imagine artistică vizuală. **6 puncte**
5. Explică, în 3–5 rânduri, semnificația titlului. **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 150–300 de cuvinte (15–30 de rânduri) în care să argumentezi că textul de la Subiectul I este o descriere literară. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să evidențiezi două caracteristici ale descrierii;
- să ilustrezi caracteristicile menționate cu exemple din text;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecți limitele de spațiu indicate.

Citește cu atenție textul următor:

Fluturii (ordinul Lepidoptera) se numără printre «aristocrații» lumii insectelor, cele aproximativ 150 000 de specii cunoscute până în prezent, etalând o diversitate inegalabilă de forme și de culori, motiv pentru care se numără printre cele mai îndrăgite și studiate insecte. În natură însă, supraviețuirea nu este niciodată garantată! Ea se câștigă printr-o permanentă competiție, în care numai cei adaptați sunt câștigători.

Majoritatea speciilor de fluturi au dimensiuni modeste, așadar nu forța fizică este atuu lor în lupta pentru supraviețuire. Pe de altă parte însă, a fi mic înseamnă să ai acces la mult mai multe tipuri de adăposturi și de ascunzători, șansa de a fi reperat de un potențial prădător reducându-se astfel considerabil.

Numeroase specii de fluturi diurni au dezvoltat un zbor complex, plin de zigzag-uri, viraje bruște, oscilații ale vitezei, pe scurt un zbor imprevizibil, care face anevoioasă capturarea în timpul deplasării.

(Vlad Dincă, **Fluturii – supraviețuitori de elită**, în revista **Terra Magazin**)

A. Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos:

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - câte specii de fluturi sunt cunoscute până acum;
 - un mijloc de autoapărare folosit de fluturi;**4 puncte**
- Precizează, într-un enunț, titlul articolului și locul unde a apărut. **4 puncte**
- Numește valoarea morfologică a lui *care* din text și construiește un enunț în care să aibă altă valoare morfologică. **4 puncte**
- Transcrie din text un predicat nominal și un complement direct. **4 puncte**
- Precizează felul subordonatei: *să ai acces la mult mai multe tipuri de adăposturi și de ascunzători*. **4 puncte**
- Construiește o frază formată din două propoziții în care să existe o subordonată subiectivă introdusă prin adverbul relativ *cum*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80–150 de cuvinte (10–15 rânduri), în care să povestești unui prieten câteva scene dintr-un film în care personajele negative sunt insecte uriașe. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două elemente ale cadrului spațio-temporal;
- să povestești două secvențe ale filmului respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti limitele de spațiu indicate.